

III Trobada de Casals Catalans

Palau del Parlament, 9 de febrer de 2005

És un honor i una satisfacció per a la nostra institució, per al Parlament de Catalunya, i per tant, també vull agrair al Govern, que, en definitiva, està representat aquí pel director general de Cooperació, que hagi volgut també incloure aquest apartat en el seu programa, acollir, doncs, la seva presència en aquests espais que, com saben, són la seu i la màxima expressió de l'autogovern i de la democràcia del nostre país.

De ben segur que, per vostès, catalans i catalanes que viuen lluny d'aquesta terra, ser aquí els ha de produir una sensació especial. En aquest palau es respira la història de Catalunya. S'escolta la veu d'un poble que, malgrat imposicions, derrotes i dictadures, s'ha aixecat un i altre cop amb la força d'una llengua, d'una cultura, d'una voluntat, d'una identitat pròpia i que ha refet les seves institucions.

Vostès senten avui una sensació especial –tal com fa un moment indicava el vicepresident senyor Camp– com la que vam sentir nosaltres quan hem visitat, en alguna ocasió, algun dels casals que vostès presideixen o a què vostès pertanyen. Tenim recent la nostra estada tant a Mèxic com a l'Argentina, en què ens vam trobar molt..., en fi, com a casa, i que en el moment de visitar aquells espais, aquells trossos de Catalunya a l'exterior, teníem una sensació especial.

Jo també recordo molt especialment quan vam estar amb el president Raventós, en aquest cas, al casal català de l'Havana. I quan allí vam interpretar *Els Segadors*. Jo recordo que és de les vegades que m'he sentit més emocionat escoltant el nostre himne nacional, i era a

molts quilòmetres de casa, però era a casa. Per tant, des d'aquest punt de vista, sàpiguen que aquesta sensació que vostès tenen quan trepitgen, quan estan al Parlament de Catalunya, també la sentim nosaltres quan els visitem a casa de vostès.

Un i altre cop hem repetit el que Miquel Martí i Pol va sintetitzar en uns recordats versos: «En pur silenci / hem preservat uns àmbits./ Edifiquem-hi, / tenaços, una pàtria, / l'àmbit de tots els àmbits.» D'ençà de 1840, quan es creava la Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya a l'Havana, la primera de les cent sis comunitats oficialment reconegudes arreu del món, des d'aquell moment, en els temps més difícils, els que vivim en aquesta terra no hem estat mai sols. La Catalunya exterior, la comunitat de catalanes i catalans que, per diferents circumstàncies, vivien i viuen fora de les nostres fronteres, ha jugat un paper fonamental en la nostra història. A l'exterior sempre hi tingué refugi la lluita per preservar la identitat de Catalunya, en especial quan aquí la nostra llengua, la nostra cultura i la nostra voluntat política era prohibida, perseguida i violentament reprimida. El Macià que va combatre la dictadura de Primo de Rivera, que impulsà la República i que lluità per Catalunya, va trobar a l'exterior, i en particular, en els casals catalans d'Europa i Amèrica, un suport inestimable.

És especialment remarcable quan tens la sort, l'honor de poder signar un dels seus llibres d'honor, repassar totes les signatures que s'hi troben i veus la història de Catalunya, amb la signatura de gent com Macià i altres que, al llarg dels anys, han deixat la seva empremta.

El Govern de la Generalitat a l'exili va trobar a Mèxic un temporal aixopluc, alhora que milers de catalans enriquien brillantment la cultura i el saber de la terra d'acollida. Precisament es diu sovint que un dels trets característics dels catalans que viuen arreu del món és haver sabut conjugar la preservació de la identitat i la integració.

Exiliats catalans com Avel·lí Artís-Gener, Bartomeu Costa-Amic o Pere Calders, entre molts, molts altres, són un exemple d'integració professional i personal al país d'acollida. Però són només exemples famosos, populars, coneguts per la dimensió del seu personatge en el camp cultural.

Com ells, i en un cert anonimats avui invisible, són milers les catalanes i els catalans que encara avui conjuguen identitat i integració, constitueixen un exemple pels temps de globalització en què vivim, i demostren que podem ser oberts, enriquir-nos amb altres realitats culturals i socials, i no per això deixar de costat la nostra identitat, l'herència històrica, l'herència cultural, el que hem recollit vitalment.

És a dir, aquesta Catalunya exterior, representada pels casals catalans tant ha mantingut la flama de la nostra identitat en la llunyania i en els temps de foscor, com ha esdevingut, aportant la nostra manera de ser i de fer, un reconegut motor social, cívic, cultural i emprenedor allà on s'ha instal·lat, fent així, del nostre poble, referència positiva i ben rebuda arreu del món.

Per una cosa i altra, els catalans d'ara i aquí, no podem menys que sentir-nos immensament agraïts i orgullosos de la tasca de les comunitats catalanes a l'exterior. Cal, però, assenyalar que aquesta part de Catalunya que vostès representen, aquesta part de la nostra història i del nostre contingut, no és avui dia prou coneguda ni prou reconeguda entre nosaltres. És hora, doncs, de compensar aquest deute. I en aquest sentit ja s'està impulsant un projecte per a recollir, amb la dignitat i el valor que es mereix, la història dels casals i les entitats catalanes a l'exterior.

De la mateixa manera sabem que s'està treballant, també, en altres deutes pendents: el de potenciar i aprofitar el potencial dels casals catalans en la representació exterior del nostre país. Els casals catalans són el millor ambaixador de la nostra nació sense Estat, i no

ens podem permetre desaprofitar ni un bocí d'aquest capital tan important per a la projecció de Catalunya. Però també resta pendent, en paral·lel, una major connexió entre tots nosaltres, interior i exterior. En uns temps en què les tecnologies de la informació i la comunicació permeten escurçar temps i distàncies com mai havíem pogut imaginar abans, ens cal potenciar al màxim el contacte i la comunicació. Ens cal sentir-nos i ser propers, malgrat els milers de quilòmetres que, en alguns casos, ens separen.

En aquest sentit, i com a president del Parlament, aprofito l'oportunitat per fer publicitat del nostre renovat web. Saben que és un mitjà de comunicació, i em fa l'efecte que cada vegada més important, fins al punt que vostès, a través d'aquest mitjà, poden saber exactament què estem fent en aquesta casa. I també, encara que des del punt de vista tecnològic això és més complicat, del Canal Parlament. El Canal Parlament és la televisió que, d'alguna manera, explica l'activitat que es fa aquí al Parlament. En aquests moments es veu a través del Canal 3/24, i difícilment es pot veure des de fora, però estic segur que, en poc temps, amb l'evolució que està tenint tota la qüestió de la televisió, això tampoc serà impossible.

Per acabar, volia tornar al principi, a l'emoció de retrobar-se amb símbols i paisatges que portem al cor. Ho faré amb unes paraules de Joan Coromines, que recuperava, també, Pere Mas per guanyar un premi en els Jocs Florals de la llengua catalana que el 1943 van tenir lloc a Santiago de Xile. I cito aquest esdeveniment com a prova de l'activitat i la importància de la Catalunya exterior en aquells temps. Deia Joan Coromines que el paisatge és tot el món exterior que ens entra a l'ànima i la fecunda per l'avidesa dels sentits.

Gaudeixin, doncs, d'aquesta estada, dels paisatges d'aquestes terres que els són tan llunyanes i alhora tan properes.

I, evidentment, amb més sentit que mai, els vull dir allò que els desitjo que se sentin com a casa, ja que per vostès, més que per ningú altre, aquesta és essencialment casa seva.

Moltes gràcies.